

SÅ BESTÄLLER DU

BESTÄ

ILLUSTRATION,

LLAR

GRAFISK FORM

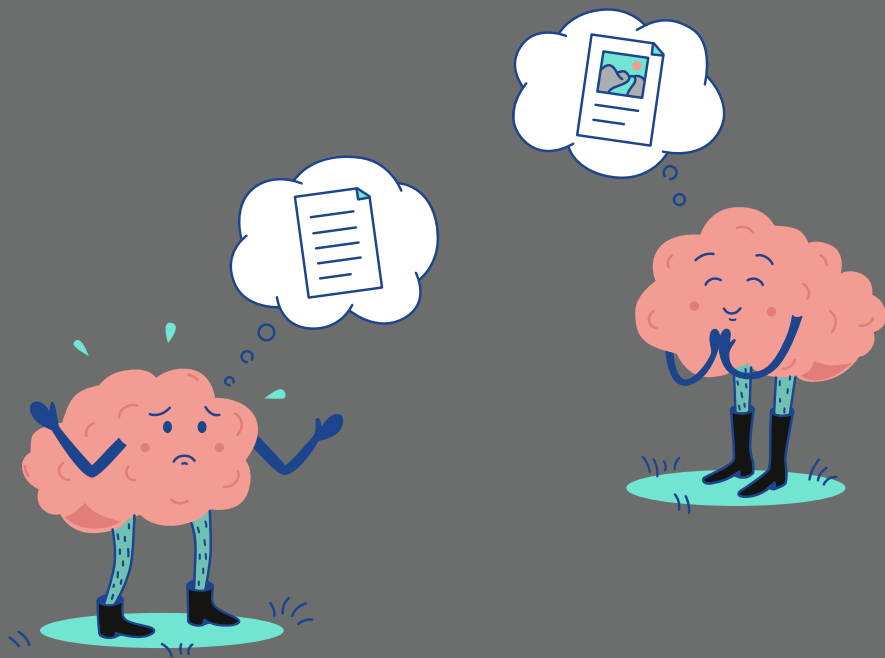
GUIDEN

OGCH ANIMATION

Illustratörcentrum

”Visuell kommunikation gör det möjligt att kommunicera komplexa budskap på ett effektivt och direkt sätt”

— Scott (1994)

Har ditt företag eller organisation något viktigt att berätta? Behöver du vässa varumärkets visuella kommunikation? Letar du efter någon som kan illustrera en artikel eller formge en publikation? Då ska du anlita en visuell kreatör.

Den här guiden ger dig vägledande kunskap och praktiska tips för att lyckas med beställningen – oavsett om du behöver hjälp av en illustratör, grafisk formgivare, serietecknare eller animatör.

Beställarguiden är utgiven av Illustratörcentrum, Sveriges största uppdragsförmedlare av visuella kreatörer. Via oss kommer du i kontakt med över 1 300 frilansare med en mångfald av uttryck, kompetenser och erfarenheter.

Innehåll

- 1. Förberedelser**
Vad du behöver förbereda innan du anlitar en visuell kreatör
- 2. Hitta rätt visuell kreatör**
Välj den kreatör som matchar dina behov
- 3. Kontakt och uppdragsbeskrivning**
Ta kontakt, lämna en uppdragsbeskrivning och be om en offert
- 4. Beställning och överenskommelse**
Upprätta ett avtal om er överenskommelse
- 5. Samarbetsprocess**
Håll kontakten och stäm av förväntningarna
- 6. Leverans**
Säkerställ att leveransen stämmer enligt överenskommelsen

Uppdragsförmedlingen s. 17

Vi hjälper dig att hitta visuella kreatörer och guidar dig i samarbetet

Förberedelser

En konkret uppdragsbeskrivning är en förutsättning för att snabbt hitta rätt visuell kreatör. Börja därför med att sammanfatta relevant information om den produkt eller tjänst kommunikationen handlar om och de budskap du vill kommunicera. Ta gärna fram visuella referenser om du har specifika önskemål gällande stil eller känsla.

Att du redan från start är tydlig med förväntningarna på och ramarna för uppdraget gynnar såväl dig som beställare, kreatören och resultatet.

Fundera på:

- Vilken typ av kompetens letar du efter? Illustration, grafisk form, animation etc.
- Vad är det som ska göras: Logotyp, bokillustration, rörlig webbannonser, infografik, storyboard, förpackningsdesign osv?
- Omfånget: Är det ett större eller mindre uppdrag?
- När ska materialet vara klart?
- Vad har du för budget?
- Hur ser förhållandet mellan tid, förväntningar och kostnad ut?

Hitta rätt visuell kreatör

Det blir lättare att välja visuell kreatör om du konkretiserar dina behov.

Försök att hitta de faktorer som kan bli betydelsefulla för ditt urval. Har du svårt att formulera vad du söker kan det underlätta att i stället tydliggöra det du inte efterfrågar.

TIPS!

Via söktjänsten på Illustratörcentrum.se kan du söka bland över 1 300 frilansare inom illustration, grafisk form, serieteckning och animation.

Fundera på:

- Vilket uttryck och vilken tonalitet letar du efter? Här kan det hjälpa att ta fram beskrivande nyckelord.
- Omfånget: Är det en eller flera kompetenser som behövs? Till exempel en grafisk formgivare och en animatör?
- Fundera gärna över ett urval som kan bredda inkludering och mångfald.
- Var ska materialet publiceras? Kan det spela roll för tekniken och uttrycket? Till exempel kan det skilja sig åt vilka bilder som passar för en trycksak respektive en app.

Svårt att hitta rätt?

Om du behöver hjälp kan du kontakta oss på Illustratörcentrum. Vi kan kostnadsfritt skraddarsy en lista med förslag på visuella kreatörer efter just dina behov.

Kontakt och uppdrags- beskrivning

Har du hittat en eller flera kreatörer som passar med det visuella uttryck som du söker? Skicka uppdragsbeskrivningen du tagit fram och be om ett kostnadsförslag, tidsramar och ett förslag på arbetsprocess.

Var så öppen du kan om uppdragets förutsättningar, och be den visuella kreatören att vara öppen om sin arbetsprocess tillbaka.

En rak dialog gör det enklare för er båda att utvärdera om ett samarbete är intressant.

Komplettera och specificera uppdragsbeskrivningen utifrån er dialog och stäm av den med den visuella kreatören.

TIPS 1!

Om du har specifika budgetramar att förhålla dig till, var tydlig med det och be kreatören berätta vad som går att leverera inom dessa.

TIPS 2!

För att göra projektet kostnads-effektivt, försök så gott det går att specificera var materialet ska publiceras, det vill säga vilka användningsrätter du behöver och under hur lång tid.

Nu bör din uppdragsbeskrivning innehålla:

- en beskrivning av uppdraget med syfte och mål
- befintliga idéer och referensbilder
- en beskrivning av målgruppen
- särskilda önskemål om exempelvis teknik, stil eller specifik lösning
- uppgifter om i vilka kanaler och sammanhang materialet ska användas och hur länge
- tidsram: önskemål om datum för leverans av skisser, förslag, presentationer och korrektur samt datum för slutleverans av uppdraget
- önskade filformat, storlekar och andra tekniska specifikationer

Beställning och överenskommelse

När du har valt den visuella kreatör som du vill samarbeta med är nästa steg att nå fram till en överenskommelse.

Om uppdraget förmedlas över telefon, är det lätt att missa detaljer och glömma vad som har sagts. Följ därför upp samtal med ett mejl eller ett skriftligt avtal där alla viktiga punkter för uppdraget finns med.

FAKTA Upphovsrätt:

Upphovsrätten innebär att upphovspersonen (dvs den visuella kreatören) ska namnges där så är praktiskt och tekniskt möjligt och att verket inte får användas eller ändras på ett (för upphovspersonen) kränkande vis.

Upphovsrätten innebär också att upphovspersonen har rätten till sitt eget verk, till att framställa exemplar av det och att tillgängliggöra det. För dig som beställare och licenstagare betyder det att du betalar för att få använda upphovspersonens verk enbart enligt de villkor som ni har avtalat.

FAKTA Korrektur:

Önskemål om ändringar i materialet kan uppstå under arbetets gång. Därför behövs en plan för hur de ska förmedlas så att arbetet blir effektivt. Efter en första skiss eller presentation är det klokt att komma med ett första korrektur, en lista på korrigeringar. Gör upp om antalet korrekturrundor och när de ska göras. Det vanliga är att två–tre korrekturrundor ingår. Finns det behov av fler ändringar och presentationer utförs det mot en extra kostnad.

Dessa punkter ska stå med i en överenskommelse:

- rättigheter för användning av materialet (tid, medium och geografiskt område)
- antal korrekturrundor
- namngivelse
- leveransformat
- hantering och villkor för original
- uppgörelse kring eventuella ändringar i slutlevererat material
- arvode
- datum för slutleverans och delleranser

Samarbetsprocess

Att vara med när visuell kommunikation skapas är roligt och berikande. Med en struktur för avstämningar, genomtänkt korrektur och en utsedd kontaktperson går samarbetet smidigt.

Här är våra tips för att underlätta ett samarbete:

- **Avstämningar och tidsplan**

Den visuella kreatörens arbetsprocess kan skilja sig beroende på uppdraget. Bestäm datum för möten, avstämningar och presentationstillfällen i början av uppdraget så blir det lättare att hålla tidsplanen och du som beställare får inblick i arbetets utveckling. I samband med avstämningarna är det ett bra tillfälle att ge din respons. Ställ gärna frågor till kreatören – du jobbar med en expert!

- **Genomtänkt korrektur**

Hur ska korrekturrundorna gå till? Korrekturet är det tillfälle då du som beställare har möjlighet att komma med ändringar under arbetets gång. Stäm av med kreatören hur ni bäst samarbetar gällande

ändringar. Tänk igenom vad du vill ha ändrat och var tydlig med kreatören. Korrekturrundor utöver dem som har specificerats bör kompenseras enligt timarvode och kan innebära en utökad tidsplan.

- **Utse en kontaktperson och samla all återkoppling från arbetsgruppen**

Om ni är flera i en arbetsgrupp, låt en av er vara kreatörens kontaktperson. Kontaktpersonen ansvarar för dialogen med kreatören och samlar all återkoppling och korrektur från alla beslutsfattare från beställarsidan. På så sätt undviker ni missförstånd och onödiga korrekturrundor.

Leverans

När du har fått ditt slutgiltiga material, säkerställ att leveransen innehåller det som ni har kommit överens om och att materialet är i de format, filstorlekar och färgfiler som du har beställt.

Är allt som det ska? Då kan du godkänna leveransen. Vi rekommenderar ett skriftligt godkännande – både för din och kreatörens skull. När du väl har godkänt slutleveransen är ansvaret för materialet ditt. Grattis, du har nu ett unikt material att använda!

Kom ihåg:

- **Ändringar i materialet**

Tänk på att du som beställare inte har rätt att beskära eller på annat sätt förändra materialet utan att ha fått ett medgivande av kreatören.

- **Hantering av original**

Om inget annat avtalas är det den visuella kreatören som äger original och arbetsfiler. En upphovsperson har enligt upphovsrättslagen en uteslutande rätt att förfoga över sitt verk och framställa exemplar av det. Det krävs därför en särskild överenskommelse och en utökad ersättning ifall du som beställare önskar ha rätten att förfoga över arbetsfiler och original.

- **Överlåta rättigheter**

Om du som beställare har erhållit nyttjanderätter för att använda materialet fritt, innebär det inte att

du har rätt att sälja materialet vidare till någon annan, så kallad tredje part. Om du har önskemål om att få den rätten måste du avtala särskilt om det. Se då till att de villkor du har förhandlat fram med kreatören även gäller för den tredje parten.

- **Namnge kreatören**

En upphovsperson har rätt att namnges enligt god sed, det är en del av upphovsrätten. God sed gäller eftersom det finns fall då det är praktiskt omöjligt att namnge kreatören.

- **Utvärdering**

Sist men inte minst: utvärdera gärna samarbetet tillsammans. Det är värdefullt för båda parter att gå igenom vad som fungerade och vad som kan förbättras.

Uppdrags- förmedlingen

– Länken mellan frilansande visuella kreatörer och uppdragsgivare

Kontakta oss

08-702 14 05
info@illustratorcentrum.se

Följ oss

Instagram @illustratorcentrum
Facebook @Illustratörcentrum
LinkedIn @Illustratörcentrum

Illustratörcentrum guidar dig kostnadsfritt genom samarbetet när du beställer kreativa tjänster. Du som beställare kan också få rekommendationer om vilken kompetens som behövs och sökhjälp för matchning av ett uppdrag.

Fem skäl att använda Illustratörcentrums uppdragsförmedling:

Enkelt

Du får direktkontakt med din leverantör via illustratorcentrum.se.

Effektivt

De visuella kreatörer vi förmedlar är kvalificerade och vana vid att jobba med uppdrag direkt mot beställare. Projekten kan vara korta eller långa, stora eller små.

Tryggt

När du går via oss har du en garanti på att leverantören är professionell inom sitt kompetensområde.

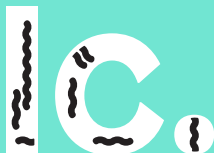
Skräddarsytt

Vårt stora och breda utbud med många olika kompetenser inom bild och form, ger rätt förutsättningar för att hitta en visuell kreatör som passar just ditt uppdrag och dina behov.

Kostnadsfritt

All konsultation till dig som beställare och uppdragsgivare är helt kostnadsfri. Vårt uppdrag som statligt finansierad förmedling är att bistå med rådgivning om kreativa tjänster och förmedla uppdrag till våra professionella illustratörer, grafiska formgivare, serietecknare och animatörer.

ILLUSTRATÖRCENTRUM.SE

Illustratörcentrum

© 2022 Illustratörcentrum
ILLUSTRATIONER Matilda Hall
GRAFISK FORM Mika Kastner Johnson
OMSLAG Olga Nycander